

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศ จากการสำรวจปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษในประเทศไทยพบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับผลการสำรวจของ Ebbertz (2002) ที่พบว่าภาษาที่ใช้ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตประมาณ 2,000 ล้านเว็บเพจมีถึงร้อยละ 56 เป็นภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังมีการสำรวจภาษาที่ปรากฏในบทความทางวิทยาศาสตร์โดย Garfield (1998) พบว่าประมาณร้อยละ 95 เป็นภาษาอังกฤษ และร้อยละ 50 เป็นบทความที่มาจากประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ ได้แก่ สหรัฐอเมริกาและอังกฤษ อีกทั้งงานวิจัยที่สนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษ เรื่อง English Next โดย Graddol (2006) พบว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษมีแนวโน้มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องทั่วโลกและคาดว่าอีก 10 ถึง 15 ปีข้างหน้าหรือปี ค.ศ. 2015 ถึง 2020 จำนวนผู้เรียนจะเพิ่มสูงถึง 2,000 ล้านคน ดังนั้นการมีความสามารถภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตทั้งในด้านการศึกษา ธุรกิจ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ประเทศไทยได้บรรจุวิชาภาษาอังกฤษไว้ในหลักสูตรการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 โดยกำหนดให้เรียนวิชาภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป ต่อมาได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน จนขณะนี้ได้แพร่ขยายไปสู่การเรียนการสอนในทุก ระดับ แต่เป็นที่ทราบกันดีว่าผลลัพธ์ยังไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย (สุทธิพงษ์ ยงศ์กมล, 2543) และเด็กไทย ยังคงมีปัญหาความสามารถภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับปองภพ วิทิพย์รอด (2552) ที่ได้กล่าวถึง สถานการณ์การศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษของเด็กไทยไว้ว่าทุกครั้งที่ประกาศผลคะแนนแบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET) ผลการสอบวัดความถนัดทั่วไป (General Aptitude Test: GAT) และการทดสอบวัดความถนัด ทางวิชาชีพและวิชาการ (Professional and Academic Aptitude Test: PAT) พบว่ามีเด็กได้คะแนนต่ำทุกวิชา สำหรับผลสอบ GAT-PAT ครั้งที่ผ่านมามีรายงานว่าทุกวิชาคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 โดยเฉพาะการสอบ GAT ภาษาอังกฤษ พบว่ามีเด็กได้คะแนน 0 ถึงกว่า 8,000 คน เด็กไทยส่วนใหญ่อ่อนภาษาอังกฤษทุกทักษะ โดยเฉพาะการฟังและพูด แม้แต่ในกลุ่มที่ได้คะแนนสูง ส่วนใหญ่ก็พูดภาษาอังกฤษไม่ได้ หากเปรียบเทียบโดยรวม คาดว่าระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยของเด็กไทยชั้นมัธยมศึกษา อาจเทียบได้กับเด็กชั้นประถมศึกษาของมาเลเซียและสิงคโปร์ อาจจะมีข้อโต้แย้งว่าเนื่องจากสังคม มาเลเซียและสิงคโปร์มีโอกาสใช้ภาษามากกว่าสังคมไทย ซึ่งก็จริงเพียงบางส่วน เพราะหากพิจารณาถึง การใช้เวลาเรียนที่นานถึง 12 ปีแล้วนั้น ทักษะภาษาอังกฤษของเด็กไทยก็ควรจะพัฒนาได้โดยไม่ต่าง จากเด็กมาเลเซียและสิงคโปร์มากนัก ทั้งนี้ ศักดิ์ศรีพี วศิศิริศักดิ์ (2555) ได้เสนอข้อมูล que แสดง

การเปรียบเทียบระดับความสามารถทางภาษาของไทยกับประเทศอื่น เป็นผลจากการรายงานดัชนีความสามารถด้านภาษาอังกฤษ (English Proficiency Index) ปี 2011 ของสถาบันสอนภาษา Education First (EF) ในจำนวน 44 ประเทศที่ภาษาอังกฤษไม่ได้เป็นภาษาแม่ ปรากฏว่าความสามารถทางภาษาอังกฤษของไทยอยู่ในอันดับที่ 42 จาก 44 ประเทศจัดอยู่ในกลุ่มความสามารถทางภาษาอังกฤษต่ำมาก หากเทียบเฉพาะประเทศในทวีปเอเชียที่ทำการวิจัยมี 13 ประเทศ พบว่าประเทศที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษสูงสุด ได้แก่ มาเลเซีย รองลงมา คือ ฮองกง เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ไต้หวัน ซาอุดีอาระเบีย จีน อินเดีย รัสเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม ไทย คาซัคสถาน ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศไทยให้ความสำคัญของภาษาอังกฤษในระดับที่สูงมาก เด็กไทยจะเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาจนถึงมหาวิทยาลัยก็มากกว่า 10 ปี แต่ทักษะภาษาอังกฤษของเด็กไทยค่อนข้างต่ำ สาเหตุการเรียนรู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จอาจเนื่องมาจากการขาดแรงจูงใจในการเรียน โดย สิริพร กุ้ยกระโทก (2555) ได้เสนอข้อคิดเห็นที่สะท้อนถึงปัญหาการเรียน การสอนภาษาอังกฤษของไทย ซึ่งระบบความคิดและวิธีการเรียนการสอนยังไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างแรงจูงใจในการเรียนเพียงพอ จึงทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จ เด็กไทยมีความจำเป็นต้องพัฒนาระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่สูงขึ้น อย่างน้อยก็ควรเทียบเท่ากับประเทศเพื่อนบ้าน

ทั้งนี้ Lambert (1963) ได้กล่าวไว้ว่าระดับของความสำเร็จในการเรียนภาษาประกอบด้วยหลายปัจจัย และแรงจูงใจก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ภาษาที่สอง (Second Language Acquisition: SLA) และ Ellis (1996) ได้เสนอความคิดเห็นที่สนับสนุน Lambert ว่าแรงจูงใจเป็นสิ่งที่ผลักดันให้ผู้เรียนมีความพยายามในการเรียนภาษาที่สองเพื่อให้บรรลุผลตามที่ต้องการ จึงสันนิษฐานได้ว่าความพยายามจะช่วยให้ผู้เรียนในการรับรู้ภาษาที่สองได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยที่สอดคล้องกับประเด็นดังกล่าว ของ Gardner (1985) ที่พบว่าแรงจูงใจมีผลโดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางภาษาและแรงจูงใจเป็นสิ่งที่ผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ภาษาที่สอง เกิดจากความต้องการและความพึงพอใจในการเรียน สอดคล้องผลการวิจัยของกับ อุมพร ตรังคสมบัติ (2545) ที่พบว่าแรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง หากผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนแล้ว พวกเขาจะมีความพยายามในการเรียน โดยทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองอย่างเต็มใจ มีความกระตือรือร้นและมีความสนุกสนานในการเรียน ทำให้ประสบการณ์ทางภาษาของเขามากขึ้นด้วย โดย Domyei (2003) ได้กล่าวเสริมว่าแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่สองนั้นแตกต่างจากแรงจูงใจในการเรียนวิชาอื่น ๆ เนื่องจากปัจจัยทางสังคม ดังนั้น แรงจูงใจจึงกล่าวได้ว่ามีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จในการเรียนภาษา ซึ่งเป็นไปได้ว่าแรงจูงใจของผู้เรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษนั้นอาจมีจุดประสงค์เพื่อการได้มาซึ่งปริญญา จึงส่งผลต่อผลการเรียนของเขา ซึ่งการสร้างความรู้จากปัจจัยแรงจูงใจนั้น เป็นสิ่งเร้าภายในที่เกิดจากความรู้ความเข้าใจ และกระบวนการความคิด (Cognitive Processes) ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนจากเดิมที่เน้นการศึกษาปัจจัยภายนอกมาเป็นปัจจัยหรือสิ่งเร้าภายใน สามารถอธิบายได้จากทฤษฎีการเรียนรู้ทาง

สังคม (Social Constructivism) ซึ่งพัฒนามาจากทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Theory) ของ Vygotsky (1978) ถือเป็นกระบวนการสร้างความรู้ของผู้เรียนจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยบริบททางสังคมเป็นตัวแปรสำคัญในการสร้างความรู้หรือเปลี่ยนแปลงความรู้ ซึ่งภาษาและวัฒนธรรมเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารและทำให้เรียนรู้โลกได้มากขึ้น ทั้งนี้ จิตความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอาจจะแตกต่างกันตามความจำกัของลักษณะทางธรรมชาติในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล และแรงจูงใจที่เกิดจากความคิดเป็นสิ่งเร้าภายในที่กำหนดพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งตามโครงสร้างของทฤษฎีนี้จะอาศัยทั้งปัจจัยภายนอกและภายใน เพราะการเรียนรู้เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ทางสังคม โดยผู้เรียนอาจจะได้รับการจูงใจด้วยรางวัลหรือผลตอบแทนที่ได้รับจากสังคม โดยความรู้ที่สร้างจากผู้เรียนนั้นย่อมเป็นการเรียนรู้ที่มีข้อจำกัดของแรงจูงใจจากสิ่งเร้าภายในที่ผลักดันให้เข้าใจหรือส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา พบว่าผู้เรียนอาจไม่ได้มีแรงจูงใจเพื่อการเรียนรู้ภาษาแต่เพื่อเหตุผลของความอยู่รอด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตที่ส่งผลต่อความตั้งใจเรียนของเขา หรือมีเหตุผลอื่นที่จูงใจในการเรียนของเขา ทั้งนี้ Gardner and Lambert (1972) ได้จำแนกแรงจูงใจในการเรียนภาษาออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรก คือ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ เป็นลักษณะที่ผู้เรียนมีจุดประสงค์ในการเรียนภาษาที่สองเพื่อเป้าหมายจะนำประโยชน์ในอนาคต ที่เป็นรูปธรรม เช่น เพื่อการได้งานที่ดีขึ้น ได้เงินเดือนที่สูงขึ้น หรือเพื่อให้สอบผ่าน ซึ่ง Hudson (2000) ได้กล่าวเพิ่มเติมไว้ว่า เป้าหมายของการเรียนในแรงจูงใจประเภทนี้มักจะกำหนดโดยปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ รวมทั้งมุมมองของสังคมหรือบทบาทของภาษาที่สองที่มีต่อสังคมนั้น ๆ ด้วย และประเภทที่สอง คือ แรงจูงใจเชิงบูรณาการเป็นแรงจูงใจที่เกิดจากผู้เรียนมีความสนใจในสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ตลอดจนมีความต้องการจะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนนั้น จึงกระตุ้นให้ผู้เรียนพยายามเรียนรู้และเลียนแบบเพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมของเจ้าของภาษาได้อย่างไม่มีความรู้สึกแตกต่าง โดย Crookes and Schmidt (1991) ให้ความเห็นว่าผู้เรียนที่มีแรงจูงใจเชิงบูรณาการเป็นตัวกระตุ้นในการเรียนรู้ภาษา จะมีการตั้งเป้าหมายในการเรียนไว้อย่างชัดเจน กล่าวคือ ผู้เรียนจะมีทัศนคติที่ดีต่อกลุ่มสังคมเจ้าของภาษา และมีความปรารถนาจะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเจ้าของภาษานั้นอย่างเฉพาะเจาะจง ทั้งนี้ Hashi (2001) ได้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้เรียนที่มีแรงจูงใจประเภทนี้ไว้ว่ากรอบเป้าหมายของผู้เรียนจะกำหนดโดยกลุ่มสังคมของเจ้าของภาษาและมีแนวโน้มที่จะส่งผลต่อผลการเรียนเชิงบวกและถูกต้อง

นอกจากนี้ Ellis (1996) ได้จำแนกแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่สองเพิ่มเติมอีก 2 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจเชิงผลเป็นแรงจูงใจที่เกิดจากผลลัพธ์หรือการประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาของผู้เรียน จึงกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความต้องการหรือมีความพยายามในการเรียนรู้อย่างมากขึ้น แม้ว่า Williams (1994) จะโต้แย้งว่าตามทฤษฎีสร้างความรู้นิยมมีความเป็นไปได้ยากที่จะสร้างแรงจูงใจที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนภาษา หรือความสำเร็จเป็นสิ่งผลักดันให้มีระดับแรงจูงใจที่สูงขึ้น หรือจะ

ผสมผสานกัน หรือทั้งสองสิ่งนี้เป็นผลจากปัจจัยอื่น อย่างไรก็ตาม การนิยามของแรงจูงใจเชิงผลนี้ จำเป็นต้องพิจารณาให้รอบคอบ เนื่องจากความสำเร็จของผู้เรียนเพียงอย่างเดียวไม่สามารถยืนยันระดับแรงจูงใจที่สูงขึ้นได้ โดยผู้เรียนผู้ที่มีความมุ่งมั่นในการเรียนโดยมีเป้าหมายเพื่อการเรียนรู้จะมีแนวโน้มที่จะได้รับผลประโยชน์จากความสำเร็จในการเรียนมากกว่าผู้เรียนที่มีความมุ่งมั่นในการเรียนจากผลความสำเร็จในการเรียน (Dweck, 1986) ซึ่ง Csilla (1999) ได้กล่าวเพิ่มเติมไว้ว่า หากพิจารณาตามทฤษฎีใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Theory) จะพบว่าความต้องการประสบความสำเร็จนั้น สามารถกระตุ้นพฤติกรรมได้ด้วยตัวของมันเอง ทั้งนี้ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์มีความหลากหลายตามความแตกต่างของบริบทแวดล้อมในการเรียนขณะนั้นด้วย และแรงจูงใจประเภทสุดท้าย คือ แรงจูงใจภายในเกิดจากผู้เรียนมีความสนใจในเนื้อหาบทเรียนหรือกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงลักษณะทางภาษาศาสตร์ สอดคล้องกับ Brodie (2003) ที่ว่าแรงจูงใจภายในเป็นความสนใจส่วนบุคคลที่จะค้นหาหรือคาดคะเนสิ่งที่สามารถกระตุ้นพฤติกรรม ที่เป็นผลมาจากความสนใจหรือความสนุกสนานที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียน ส่งผลให้เกิดความพยายามในการเรียนเชิงบวก และบางครั้งสิ่งที่กระตุ้นอาจแตกต่างกันไปตามการประเมินค่าของแต่ละบุคคลด้วย

อย่างไรก็ตาม Hashi (2001) ก็ให้ความเห็นว่าแรงจูงใจที่มีส่วนผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ภาษาที่สองโดยทั่วไปแล้ว ควรจะเกิดจากเหตุผลเพื่อความอยู่รอดและทำให้เกิดการค้นหาเพื่อเรียนรู้และใช้ภาษาในฐานะเป็นเครื่องมือที่มีอำนาจเพื่อเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่างในชีวิตของพวกเขา ไม่ว่าจะเป็นเพราะสังคมของเขาเองหรือสังคมเจ้าของภาษาก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาของนักวิจัยชาวไทยและต่างชาติ ที่ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนระดับปริญญาตรี พบว่าระดับแรงจูงใจที่แตกต่างกันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน และผู้เรียนมักจะมีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือเป็นหลัก ที่ช่วยในการผลักดันการเรียนรู้ อย่างเช่น งานวิจัยของ Nuchnoi (2008) ที่ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยรังสิต พบว่าการมีระดับแรงจูงใจที่สูงมีผลช่วยให้ผู้เรียนสอบผ่านและได้คะแนนดี ซึ่งมีผู้เรียนมีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือมากที่สุด ขณะที่แรงจูงใจเชิงผลไม่มีส่วนผลักดันในการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนุศักดิ์ ดีแกง (2553) ที่ได้ศึกษาระดับและประเภทของแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาปริญญาตรีปีที่สองวิชาเอกภาษาอังกฤษธุรกิจ มหาวิทยาลัยอีสต์แฮมป์ชัวร์ พบว่าระดับและประเภทแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่ต่างกันส่งผลให้ความสามารถทางภาษาของผู้เรียนแตกต่างกันไปด้วย โดยผู้เรียนมีจุดประสงค์เรียนเพื่อสอบผ่าน หรือเพื่อให้ได้ปริญญามากที่สุด ซึ่งจัดอยู่ในประเภทของแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ นอกจากนี้ ยังพบว่าระดับแรงจูงใจที่สูงส่งผลดีต่อความสามารถทางภาษาของผู้เรียน ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ ขจิต ฝอยทอง (2546) พบว่าระดับแรงจูงใจยิ่งมากยิ่งขึ้นส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาดีขึ้น มีความมั่นใจ กล้าพูดและซักถามเป็นภาษาอังกฤษ สะท้อนให้เห็นว่าแรงจูงใจมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางภาษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Liu (2005) ที่ได้ศึกษา

แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาจีน พบว่าผู้เรียนที่มีระดับแรงจูงใจสูงและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ต่อความสามารถทางภาษาเชิงบวก โดยระดับของแรงจูงใจมีผลต่อพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้เรียนในทางที่ดีและส่งเสริมการเรียนรู้ มีการพัฒนาส่วนบุคคล คือ มีความมั่นใจมากขึ้น และมีปฏิสัมพันธ์ต่อสังคมที่โดดเด่นและแตกต่างจากคนอื่นอย่างเห็นได้ชัด (Gao, Zhao, Cheng, & Zhou, 2007) อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยของ Wain-Chin (2008) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนนายร้อยจีนชั้นปีที่หนึ่ง พบว่า เหตุผลที่จูงใจในการเรียนมากที่สุด เพราะชื่นชอบลักษณะโครงสร้างทางภาษา ซึ่งเป็นลักษณะของการจูงใจในการเรียนที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจภายในและยังมีผลต่อการเรียนที่ดีที่สุดด้วย รองลงมาคือ เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับเจ้าของภาษาและเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมของชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ซึ่งเป็นลักษณะการจูงใจที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเชิงบูรณาการ ขณะที่เหตุผลที่จูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเชิงเครื่องมือมีส่วนผลักดันการพัฒนาความสามารถทางภาษาต่ำที่สุด

จากข้อมูลและผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองที่มีความสำคัญ และแรงจูงใจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางภาษา โดยระดับและประเภทของแรงจูงใจมีผลต่อความสามารถทางภาษาที่แตกต่างกันด้วย จึงนำมาสู่การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยเฉพาะการพูดและการฟัง เนื่องจากเป็นทักษะที่มีความสำคัญมากที่สุดในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน กล่าวคือการอ่านและการเขียน ผู้สื่อสารยังมีเวลาในการคิดและไตร่ตรอง ขณะที่การพูดและการฟัง ผู้สื่อสารจะต้องทำความเข้าใจและจับใจความอย่างรวดเร็วเพื่อสามารถตอบกลับได้ทันที ถูกต้องและรักษาเวลาให้การสนทนาดำเนินไปอย่างราบรื่นได้ โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเป็นกลุ่มที่ผ่านการเรียนรายวิชาพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษตามหลักสูตรแล้ว แต่นิสิตบางกลุ่มยังมีความสามารถทางภาษายังไม่ดีเท่าที่ควร โดยผลการวิจัยจะเป็นแนวทางการเรียนที่ช่วยแก้ไขปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษที่เป็นผลจากการขาดแรงจูงใจในการเรียนที่มีผลต่อความสามารถทางภาษาของนิสิต โดยมุ่งประเด็นการศึกษาไปที่แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ 4 ประเภท ได้แก่ ได้แก่ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ แรงจูงใจเชิงบูรณาการ แรงจูงใจเชิงผล และแรงจูงใจภายใน ซึ่งครอบคลุมปัจจัยและเหตุผลที่จูงใจในการเรียนทั้งหมด ทั้งเหตุผลด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ความสัมพันธ์กับชุมชน ความต้องการทางจิตใจ และความสนใจในลักษณะทางภาษา ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงระดับและประเภทของแรงจูงใจที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในทักษะการพูดและการฟัง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสนทนาที่ดีขึ้นได้ และเป็นข้อมูลพื้นฐานของการวิจัยที่เกี่ยวข้องในครั้งต่อไป อันจะนำไปสู่การพัฒนาและสร้างบัณฑิตที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับและประเภทของแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 4 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ แรงจูงใจเชิงบูรณาการ แรงจูงใจเชิงผล และแรงจูงใจภายใน
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. เพื่อศึกษาแรงจูงใจที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คำถามของการวิจัย

1. นิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษโดยรวมและจำแนกตามประเภท ได้แก่ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ แรงจูงใจเชิงบูรณาการ แรงจูงใจเชิงผล และแรงจูงใจภายใน อยู่ในระดับใด
2. นิสิตที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแตกต่างกันจะมีระดับและประเภทของแรงจูงใจในการเรียนแตกต่างกันหรือไม่ โดยแรงจูงใจประเภทใดมีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตมากที่สุด
3. นิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีแรงจูงใจในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างไร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะทำให้ทราบถึงระดับและประเภทของแรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดีของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อันจะเป็นข้อมูลสำหรับนิสิตคนอื่นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของตนเอง โดยเฉพาะทักษะการพูดและการฟัง
2. ข้อมูลจากการวิจัยเป็นแนวทางในการศึกษาในครั้งต่อไป ที่เป็นประโยชน์ในการสร้างบัณฑิตที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศที่ดีต่อไปในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้มีดังต่อไปนี้คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ภาคปกติ มหาวิทยาลัยบูรพา ชั้นปีที่ 3 ที่เริ่มเข้ามาศึกษาในปี พ.ศ. 2552 ที่เรียนวิชาการพูดภาษาอังกฤษ 2 (223232 Oral English II) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 32 คน
2. ประเภทของแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ แรงจูงใจเชิงบูรณาการ แรงจูงใจเชิงผล และแรงจูงใจภายใน
3. การศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เฉพาะทักษะการพูดและการฟัง ในรายวิชาการพูดภาษาอังกฤษ 2 (223232 Oral English II) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามและสัมภาษณ์

ข้อจำกัดของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ภาคปกติ ชั้นปีที่ 3 ที่เรียนวิชาการพูดภาษาอังกฤษ 2 (223232 Oral English II) จำนวน 32 คนเท่านั้น ไม่รวมนิสิตชั้นปีอื่น ๆ สาขาวิชาอื่น และการศึกษาระดับอื่น ตลอดจนนิสิตที่เรียนวิชาโทภาษาอังกฤษ โดยเป็นการศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ 4 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ แรงจูงใจเชิงบูรณาการ แรงจูงใจเชิงผล และแรงจูงใจภายใน ไม่รวมถึงการศึกษาแรงจูงใจประเภทอื่น และตัวแปรอื่นที่อาจมีผลต่อแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตด้วย เช่น เพศ พื้นฐานการศึกษา สภาพแวดล้อมทางบ้าน และกลวิธีการสอนของผู้สอน ชาวต่างชาติในรายวิชา การพูดภาษาอังกฤษ 2 (223232 Oral English II) เป็นต้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

แรงจูงใจในการเรียนภาษาที่สอง (Second Language Learning Motivation) หมายถึง ขอบเขตของการทำงานหรือความมุ่งมั่นของแต่ละบุคคลในการเรียนภาษาเป็นผลจากความต้องการที่จะทำและประสบการณ์ที่พึงพอใจในกิจกรรมนั้น (Gardner, 1985) สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ภาษาที่สองที่ศึกษา คือ ภาษาอังกฤษ

แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ (Instrumental Motivation) คือ ผู้เรียนมีเป้าหมายในการเรียนภาษาที่สองเพื่อประโยชน์ที่ชัดเจนหรือสามารถจับต้องได้ โดยผลประโยชน์อยู่ภายใต้กรอบของสังคมที่มาจาก

ความสามารถทางภาษาที่สองของตนเอง เช่น เพื่อให้ได้งาน เพื่อเงินเดือนที่สูงขึ้น หรือเพื่อใช้ในการศึกษาต่อ เป็นต้น (Gardner & Lambert, 1972)

แรงจูงใจเชิงบูรณาการ (Integrative Motivation) คือ ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาที่สอง ชื่นชอบสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนเจ้าของภาษา และมีจุดมุ่งหมายในการเรียนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนนั้น (Gardner & Lambert, 1972)

แรงจูงใจเชิงผล (Resultative Motivation) คือ ผู้เรียนมีความรู้สึกภาคภูมิใจในผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษของตน และเป็นที่สนใจเพราะได้รับการยกย่องในความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษในสังคม ในทางกลับกันถ้าผู้เรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับผลทางการเรียน ไม่ดี ก็อาจทำให้ลดความชื่นชอบลงได้ (Ellis, 1996, p. 75)

แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) คือ ผู้เรียนมีความสนใจเรียนภาษาอังกฤษเพราะชื่นชอบในเนื้อหาหรือกิจกรรมการเรียนการสอน การกระตุ้นและความอยากรู้อยากเห็น รวมถึงลักษณะทางภาษาที่ความน่าสนใจหรือเป็นที่ดึงดูดใจผู้เรียน (Ellis, 1996, p. 76)

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คือ ผลคะแนนของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยบูรพา ในรายวิชาการพูดภาษาอังกฤษ 2 (223232 Oral English II) และความคิดเห็นของผู้สอนชาวต่างชาติเกี่ยวกับความสามารถในการพูดและฟังภาษาอังกฤษ ซึ่งลักษณะของการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดและฟังที่ดีสำหรับการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ผู้เรียนมีผลคะแนนรายวิชาการพูดภาษาอังกฤษ 2 (223232 Oral English II) ที่ดี มีความมั่นใจและสามารถสนทนาภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ มีการออกเสียงที่ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นธรรมชาติ

การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คือ ระดับคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากการเปรียบเทียบระหว่างผลสอบกลางภาคและผลสอบปลายภาคในรายวิชาการพูดภาษาอังกฤษ 2 (223232 Oral English II) และสิ่งที่จะช่วยให้ นิสิตสามารถพูดและฟังภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น ซึ่งพิจารณาจากการเรียนพิเศษภาษาอังกฤษเพิ่มเติม การสอบถามอาจารย์ผู้สอนเมื่อมีข้อสงสัย ความรู้สึกเมื่อได้ใช้ภาษาอังกฤษ และแนวทางการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิต

บทสรุป

การวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจกับผลสัมฤทธิ์ทางภาษาจัดอยู่ในการศึกษาสาขาการรับรู้ภาษาที่สอง (SLA) และจะเห็นได้ว่างานวิจัยที่พบจะเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับผลสัมฤทธิ์ทางภาษาและเป็นเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ จึงนำมาสู่การวิจัยในครั้งนี้ การศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่มีผลต่อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตสาขาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อต้องการทราบระดับและประเภทของแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิต และศึกษาถึงแรงจูงใจที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในทักษะ

การพูดและการฟัง มุ่งประเด็นศึกษาประเภทของแรงจูงใจที่มีส่วนช่วยผลักดันให้เกิดการพัฒนาความสามารถทางภาษาได้ดีที่สุด ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ 4 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ แรงจูงใจเชิงบูรณาการ แรงจูงใจเชิงผล และแรงจูงใจภายใน ซึ่งครอบคลุมเหตุผลในการจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษทั้งหมด ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ความสัมพันธ์กับชุมชน การสนองความต้องการด้านจิตใจ และความสนใจในลักษณะทางภาษา การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้ผลความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตในรายวิชาการพูดภาษาอังกฤษ 2 (223232 Oral English II) เป็นหลักการพิจารณาความสามารถทางภาษาในการฟังและพูด เนื่องจากเป็นผลความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตที่เป็นปัจจุบันที่สุดภายใต้ขอบเขตของการวิจัย และความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถทางภาษาของผู้สอนชาวต่างชาติต่อนิสิต ทั้งนี้ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิตในการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อีกทั้งข้อมูลการวิจัยยังเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปที่เกี่ยวข้องต่อไป